

Taki so Nemci.

Avstrijski Nemci so podobni znamenju hlapcu iz Sv. pisma, kateremu je Gospod odustrel velik dolg, a sam je tezavnatega svojega doživljača tudi ter ga izročil trinogom. Ti Nemci obračajo proti inozemstvu svoje objokane obrazbe in o drugem ne vedo govoriti, kakor o svoji veliki revščini! Celi svet pozivljajo, da naj se jih usmili; in svet jim v resnici izkazuje usmiljenje. Iz Švica jim davačajo živil, še celo iz Italije jim prinaša podpora in češkoslovaška republika posilja Dunajcu vsak dan 40 wagonov sladkorja. Končno pa ne moremo priskriti, da se je zbudila tudi Hrvatska, ki po svojih špekulantih odpisala dan za dnevom vagonov živil, in sicer po prevozi slovenskih železnic. Ti vagoni, za katere izdaja hrvatska vlada, ne da bi se kolikaj brigala za vladu v Ljubljani, prevozna dovolila, prestopajo pri Spiešnem mejo, tako da tudi takoj dobre Nemci obliži živil.

Sedaj pa poglejmo, kako srce ima ta nemški narod, ki berač po celem svetu in ki je gospodar nemških železničnih prog, do naših slovenskih pokrajin!

Greh bi bilo, ako bi se javnosti še dalje prikrivalo, da se nahajamo radi soli v velikih stiskih. Poverjenstvo za prehrano se trudi že dva meseca, da bi

za slovenske pokrajine iztaknilo kaj so li, ker so zaloge, katere so ostale za bivšim avstrijskim finančnim ministrovom, že skoraj pošle. Obrnili smo se v Trst, Sarajevo, v Dalmacijo in v Belgrad, pa soli ne moremo dobiti od nikoder. Mogoče jo je dobiti edino od nemške avstrijske države, kateri je svojčas Narodno veče izjavilo, da so dovozni iz Hrvatske mogoči proti kompenzacijam. Medi temi kompenzacijami se je nahajala tudi sol za slovenske pokrajine. Hrvatski izvozi čez slovenske pokrajine sedaj čudovito funkcijonirajo, soli za te pokrajine pa vendar nini!

In sedaj poslušajte, kako stališče zavzemajo zg. Wutte in tovarši glede soli, katero potrebujemo, kakor potrebujemo kri v svojem telesu! To so ti gospodje iztaknili ter so takoj sklenili, da nas izroči trinogom, kakor pravi Sv. pismo. Za sto vagonov soli zahtevajo, ne da bi se kolikaj sramovali, da jim mora urad za prehrano v Ljubljani dobiti 60 vagonov živila, 10 vagonov živila, 580 glav živine v povrhu še 25 vagonov mokre, in sicer brezplačno! Tako torej izgleda nemško človekoljubje, ki v resnicu zasluži, da se je s hrvatske strani kolikor mogoče podpira! Saj nč ne de, če ostanemo Slovenci tudi brez soli, ker je notorično, da tega, kar Nemci za sol zahtevajo, urad za prehrano ne more skupaj zbrskati! Naljepše pri vsem tem pa je še, da raznajo Nemci po Hrvatski vesti, da mi za sol zgoraj omenjene reči ponujamo na Nemško, nakar so nekateri gospodje na Hrvatskem čez noč zadobili prepričanje, da ljubljanski urad za prehrano še živira z moko, katero je dobil iz Hrvatske!

Ali o tej stvari se bodo že na drugem mestu podala potrebitna pojasnila. Za danes le konstatiramo, da urad za prehrano v Ljubljani za sol ne more dati tistih kompenzacij, katerih Nemci zahtevajo, in sicer iz enostavnega razloga ne, ker jih nima. Če nam bo torej pošla sol, zahvaliti se bomo moralni nemškemu človekoljubju in tistim, ki je podpirajo!

—r.

Previdnost na Spodnjem Stajerskem.

Iz krogov Narodne vlade se nam poroča: Po Spodnjem Stajerskem se pojavljajo med ljudstvom razni elementi, ki sejejo med narod nezadovoljnost proti Jugoslaviji. Pribijemo, da so ti ljudje ali ostavljeni uradniki nemške narodnosti ali pa drugi došleci iz nemške Stajerske. Ljudstvo se svari pred takimi notranjimi sovražniki naše države. Dolžnost vsakega zavednega Jugoslovana je, da vsako huiškanje proti naši državi in njenje nezadovoljnosti med ljudstvom na mestu z vso odločnostjo zavrne in dotočnika takoj bodisi županstvu bodisi orožništvu ali sodniji ovadi. Pometimo po svoji zemlji z vsemi elementi, ki rujejo zoper novi red.

Rablji!

Dunajski list »Der Abend« piše: »V zadnjem času smo imeli priliko videti mnogočo fotografiranih grozodejstev, spomenikov neizrečne sramote, ki jo je zagrešila ona sodruga, ki je štiri leta kocala pri dvornih obedih na Dunaju, Tešinu in Badenu o našem življenju. 11.400 Avstrijev — tako je zapisal nek višji uradnik vojnega ministra v »Der Hirlapu« — je bilo med vojno obeslenih in ustreljenih; od teh so jih morali, ker se je izkazala njihova popolna nedoločnost, naknadno oprostili okrog 3000, kar jih seveda ni zoper poklicalo v življenje. V te številki pa niso včeteli oni tisoči in tisoči, ki so jih obesili in umorili brez vsake formalnosti. Toda niso to samo Habsburžani in njihovi trase to samo Habsburžani in njihovi trase na ljudska sodba. Z njimi spadajo tudi na sramotilni oderi in kierinalni in nemško-nacionalni politiki, ki so se navduševali samo za visiko. Ako sedaj Čehi te fotografije izkorisijo v propagandnic svrhe proti Nemcem, imajo v rokah vzbuzilno sredstvo, ki jim ga je dala v roke črno-žolta Avstrija sama. Sej so bile vse fotografije v svrbo astrahovanja napravljene uradni potoci in razstavljane na vsejtem ozemlju.

Žigosanje (Štempljanje) bankovcev.

(Veliko za vas.)

Te dni so je razglasila v Uradnem listu naredba poverjeništva za notranje zadeve in za finance od 3. t. m. ki po naročilu kr. ministristva v Belgradu, odreja žigosanje (štempljanje) bankovcev avstro-ozanske banke. To je prvi korak, da pridevno dolagamo — pot se dolga in trinova — pot do polnopravnega denarja. Naše prebivalstvo je pač intelijentno dovoli, da be samo malo ceniti njega dalekezni pomen. Bresprimerne in anarhične državine, pod katero, ičemo, ni zakrivilo samo pomankanjanje blaga, tudi dobitkarji in špekulantje vseh vrst in slojev nimajo vsega na vesti, dober del gre na rovaš dejstva, da sta slaba politika in — vsled tega čisto naravno tudi — slab finančno gospodarstvo blagozajeno. Avstrija spravila naše bankovce najprej na svetovnem trgu in potem še v inozemskem prometu skorob ves kredit. Denar je koncem konca blago, in kot dobiš za slabo blago v prvotnem momenu besede le toliko dobrega, da je tvoi kupciški drug odskodovan po manjini, kar nedostaje na kakovosti, tako mora na slabem denarju vedno toliko pridejati, da pride prodajalec z veliko številko na svoji račun.

Ce ozdravimo bankovce, izpolnjeni so torej eden predpogovor, dasi ne edini, da ozdravi naše gospodarstvo in obče. Tudi lajik bo razumel, da se nihče ne more lotiti te težavnega operacije, dokler ne ve, v kakem obsegu je nas trg okužen s slabimi bankovci. Zato je treba najprej ugotoviti dočeločno, kdo je pravilno sveto ali, kot bi se tudi lahko reklo, investirati in zabraniti nadaljni dotok. To se na da tehnično naihaže in najzanesljivejše izpeljati na ta način, da se vsak boljši bankovec zaznamuje z gotovim znanimenjem t. i. žigosac, kot pravijo Srbi in Hrvati, ali po domače štemplja. Ze kot tako je torej žigosanje za celokupnost in za vsakega posebej tako važno, da smemo pridržavati, da se bo prinesla zadnja krona k štempljanju. Za tistega pa, ki je slep ali trmast dovoli, da tega ne uvidi ali noče uvideti, budi pristavljeno še to, da z nežigosanimi bankovci po 20. januarju ne bo mogel niti plačati davkov in drugih dolgov pri državnih in javnih blagajnicih, niti se mu bodo tudi bankovci svoječasno zamenjali za dobre domače. Preostala mu torej edino le up, da bo na Dunaju več dobil. Ne želimo Dunaju nič slabega, dvomimo pa, da bi mogel podkrepite prizadetina up, če je odkritoščen in vesten.

Štempljale bodo nalašč za to imenovane komisije, katerih član bodo župan (njezov namestnik) in še nekaj drugih zanesljivih oseb, ki jih bo imenoval okrajno glavarstvo. Te komisije bodo poslovale za eno ali več občin skupaj ali za odlomke občin po navodilu okrajnega glavarstva. Udeleženci zvezdo pravocasno po občinskem predstojniku, v katerem kraju bo poslovala zasevanje določenega komisija. Vse drugo bo enostavno: izpolniš pripajev, ki jo dobiš pri okrajnem glavarstvu ali pri komisiji za par vinarjev in predloži to pripajo k bankovci vred svojih komisij. Štempljati se mora v tvoji vrniči. Pomeža si pa lahko tudi na ta način, da izročiš bankovce denarnemu zavodu, o čemer bo še govoriti.

Na dan torej z bankovci, posebno tudi vi, naši kmetovalci, ki čenite na nihjih zares, kot bi bili čisto zlato in ki ste s tem nezmešljim v negospodarskim ravnjanjem mnogo zadržali, da je Avstriji vsake kvatre zmanjšali bankovce in da je moralna vsled tega oskrbi bitti si novih, kar je zelo še povečalo.

Date si vsai sedaj dopovedati: denar je blago, čim več ga je, tem manj te vreden.

Proč s tisto nezaupnostjo, ki ste jo gojili — s pravico ali ne, se danes ne bomo menili — do prejšnje državne uprave. Danes vas pozivljeva naša lastna, domača vlada, ki ne dela za tujača ali celo za sovražnika, marveč za vas in nima nobenega drugerja namena, nego spoljetni voz denarnega gospodarstva iz jarka, ki v tem tiči napolnomljen, spet nazaj na cesto in potem v življenju. Štempljati se mora v tvoji vrniči. Pomeža si pa lahko tudi na ta način, da izročiš bankovce denarnemu zavodu, o čemer bo še govoriti.

Pozn, 8. januarja. V par tednih se bodo v Požunu, v gledališču vršile češke predstave.

Iz Čeho-slovenščine.

ATENTAT NA MINISTRATA, PREDSEDNIKA ČEKO-SLOVAKIEV REPUBLIKE DR. KRAMARA.

Praga, 8. januarja. Na ministrskega predsednika češko-slovaške republike dr. Karla Kramara je bil danes izvršen atentat. Ministrski predsednik je postal nepoškodovan. Ko je dr. Kramar zapustil danes oboljeno svoje sprejemisko na Hradčanah ter stopil na hodnik, ki pelje v njegovo privatno stanovanje, da se poda v košnici, je postal pod tremtukov ter pozdravil svojega znance, akademika slikarja Karola Langerja. Med pogovorom je ustrelil nanj izza hrbita neki mladi mož. Kroglja je k sreči zgrešila svoj cilj ter odskočila od nasproti se nahajajočim vrat. Dr. Kramar se je obrnil proti napadalcu, ki je v tem hipu izpalil drugi strel. Kroglja je zadebla ministrskega predsednika v desno stran prispa je obtičala v beležnici, ki jo je imel v desnem žepu. Atentatorja so prijeti. Star je šele 17 let ter se je že par dni klatil po Hradčanah in si izposlavati avdijenco pri ministrskem predsedniku. Imenuje se Alojzij Stiasny, rojen 8. julija 1901 v Kraljevih Vinogradih ter je zaposlen kot pisar v skladnišču državnih železnic v Pragi. Stiasny je član češke socialno demokratične stranke. Pri zasišljbi je izjavil, da je bil atentat sklenjen v nekem društvu, o katerem pa noče ničesar povedati. Nalogo, da ustrelil ministrskega predsednika, je prevezel sam prostovoljno. O vzroku in okolnostih atentata noče ničesar poskrbiti.

Praga, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Nocjo ob šestih v spremstvu tajnika Solza prišel v ministrsko predsedništvo oče atentatorja, Franc Stastny, tajnik zadružne organizacije vinjarjev (narodni socialist). Izrazil je svoje obžalovanje na sinovim činom in čestital ministrskemu predsedniku k srečnemu izvoljenju. Atentator je izjavil, da je bil atentat sklenjen v nekem društvu, o katerem pa noče ničesar povedati. Nalogo, da ustrelil ministrskega predsednika, je prevezel sam prostovoljno. O vzroku in okolnostih atentata noče ničesar poskrbiti.

Praga, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Državni predsednik dr. Kramar je pri napadu postal polnoma miren. Sel je v svojo vilu k obduku. Ob treh popoldne se je vrnil v dvorni grad, kjer je predsedoval ministrskemu svetu. Potem ga je predsednik dr. Masaryk sprejel v avdijenciji.

Praga, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Nocjo ob šestih v spremstvu tajnika Solza prišel v ministrsko predsedništvo oče atentatorja, Franc Stastny, tajnik zadružne organizacije vinjarjev (narodni socialist). Izrazil je svoje obžalovanje na sinovim činom in čestital ministrskemu predsedniku k srečnemu izvoljenju. Atentator je izjavil, da je bil atentat sklenjen v nekem društvu, o katerem pa noče ničesar povedati. Nalogo, da ustrelil ministrskega predsednika, je prevezel sam prostovoljno. O vzroku in okolnostih atentata noče ničesar poskrbiti.

Praga, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Državni predsednik dr. Kramar je pri napadu postal polnoma miren. Sel je v svojo vilu k obduku. Ob treh popoldne se je vrnil v dvorni grad, kjer je predsedoval ministrskemu svetu. Potem ga je predsednik dr. Masaryk sprejel v avdijenciji.

Praga, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Včeraj je došlo do poskrbiti v spremstvu tajnika Solza prišel v ministrsko predsedništvo oče atentatorja, Franc Stastny, tajnik zadružne organizacije vinjarjev (narodni socialist). Izrazil je svoje obžalovanje na sinovim činom in čestital ministrskemu predsedniku k srečnemu izvoljenju. Atentator je izjavil, da je bil atentat sklenjen v nekem društvu, o katerem pa noče ničesar povedati. Nalogo, da ustrelil ministrskega predsednika, je prevezel sam prostovoljno. O vzroku in okolnostih atentata noče ničesar poskrbiti.

Praga, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Državni predsednik dr. Kramar je pri napadu postal polnoma miren. Sel je v svojo vilu k obduku. Ob treh popoldne se je vrnil v dvorni grad, kjer je predsedoval ministrskemu svetu. Potem ga je predsednik dr. Masaryk sprejel v avdijenciji.

Praga, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Državni predsednik dr. Kramar je pri napadu postal polnoma miren. Sel je v svojo vilu k obduku. Ob treh popoldne se je vrnil v dvorni grad, kjer je predsedoval ministrskemu svetu. Potem ga je predsednik dr. Masaryk sprejel v avdijenciji.

Praga, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Državni predsednik dr. Kramar je pri napadu postal polnoma miren. Sel je v svojo vilu k obduku. Ob treh popoldne se je vrnil v dvorni grad, kjer je predsedoval ministrskemu svetu. Potem ga je predsednik dr. Masaryk sprejel v avdijenciji.

Praga, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Državni predsednik dr. Kramar je pri napadu postal polnoma miren. Sel je v svojo vilu k obduku. Ob treh popoldne se je vrnil v dvorni grad, kjer je predsedoval ministrskemu svetu. Potem ga je predsednik dr. Masaryk sprejel v avdijenciji.

Praga, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Državni predsednik dr. Kramar je pri napadu postal polnoma miren. Sel je v svojo vilu k obduku. Ob treh popoldne se je vrnil v dvorni grad, kjer je predsedoval ministrskemu svetu. Potem ga je predsednik dr. Masaryk sprejel v avdijenciji.

Praga, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Državni predsednik dr. Kramar je pri napadu postal polnoma miren. Sel je v svojo vilu k obduku. Ob treh popoldne se je vrnil v dvorni grad, kjer je predsedoval ministrskemu svetu. Potem ga je predsednik dr. Masaryk sprejel v avdijenciji.

Praga, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Državni predsednik dr. Kramar je pri napadu postal polnoma miren. Sel je v svojo vilu k obduku. Ob treh popoldne se je vrnil v dvorni grad, kjer je predsedoval ministrskemu svetu. Potem ga je predsednik dr. Masaryk sprejel v avdijenciji.

Praga, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Državni predsednik dr. Kramar je pri napadu postal polnoma miren. Sel je v svojo vilu k obduku. Ob treh popoldne se je vrnil v dvorni grad, kjer je predsedoval ministrskemu svetu. Potem ga je predsednik dr. Masaryk sprejel v avdijenciji.

Praga, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Državni predsednik dr. Kramar je pri napadu postal polnoma miren. Sel je v svojo vilu k obduku. Ob treh popoldne se je vrnil v dvorni grad, kjer je predsedoval ministrskemu svetu. Potem ga je predsednik dr. Masaryk sprejel v avdijenciji.

Praga, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Državni predsednik dr. Kramar je pri napadu postal polnoma miren. Sel je v svojo vilu k obduku. Ob treh popoldne se je vrnil v dvorni grad, kjer je predsedoval ministrskemu svetu. Potem ga je predsednik dr. Masaryk sprejel v avdijenciji.

Praga, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Državni predsednik dr. Kramar je pri napadu postal polnoma miren. Sel je v svojo vilu k obduku. Ob treh popoldne se je vrnil v dvorni grad, kjer je predsedoval ministrskemu svetu. Potem ga je predsednik dr. Masaryk sprejel v avdijenciji.

